

29. Oppilashuollon paikallisen toteuttamisen tavoitteet ja toimintatavat

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa käytetään oppilas- ja opiskelijahuoltolain käsitteistön sijasta perusopetuksen opiskeluhuollosta nimitystä oppilashuolto, opiskelijasta käsitettä oppilas ja oppilaitoksesta nimitystä koulu. Koulutuksen järjestäjään viitataan käsitteellä opetuksen järjestäjä.

Lasten ja nuorten kehitysympäristön ja koulun toimintaympäristön muuttuessa oppilashuollosta on tullut yhä tärkeämpi osa koulun perustoimintaa. Oppilashuolto liittyy läheisesti koulun kasvatus- ja opetustehtävään. Oppilashuoltotyössä otetaan huomioon lapsen edun ensisijaisuus.

Oppilaalla on oikeus saada maksutta sellainen oppilashuolto, jota opetukseen osallistuminen edellyttää. Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa kouluyhteisössä. Oppilashuoltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä ja koko kouluyhteisöä tukevana yhteisöllisenä oppilashuoltona. Tämän lisäksi oppilailla on lakisääteinen oikeus yksilökohtaiseen oppilashuoltoon. Monialainen yhteistyö on oppilashuollossa keskeistä. Oppilashuoltotyötä ohjaavat luottamuksellisuus, kunnioittava suhtautuminen oppilaaseen ja huoltajaan sekä heidän osallisuutensa tukeminen.

Perusopetuksen oppilashuollosta ja siihen liittyvistä suunnitelmista säädetään oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa. Tässä luvussa määrätään oppilashuollon keskeisistä periaatteista, opetustoimeen kuuluvan oppilashuollon tavoitteista sekä paikallisen opetussuunnitelman ja koulukohtaisen oppilashuoltosuunnitelman laatimisesta. Opetuksen toteuttamiseen kuuluvasta oppimisen ja koulunkäynnin tuesta määrätään omassa osiossaan.

Monialainen oppilashuollon yhteistyö

Oppilashuolto järjestetään monialaisessa yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa siten, että siitä muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus. Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa ottaen huomioon oppilaan ikä ja edellytykset. Tarvittaessa yhteistyötä tehdään myös muiden toimijoiden kanssa. Kouluyhteisön tai oppilaiden hyvinvoinnissa havaittuihin huolenaiheisiin etsitään ratkaisuja yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa.

Koulussa oppilashuolto on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ja oppilashuoltopalveluista vastaavien työntekijöiden tehtävä. Ensisijainen vastuu kouluyhteisön hyvinvoinnista on koulun henkilökunnalla. Oppilashuollon palveluja ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä kouluterveydenhuollon palvelut. Näiden asiantuntijoiden tehtävät liittyvät niin yksilöön, yhteisöön kuin yhteistyöhön. Palveluja tarjotaan oppilaille ja huoltajille siten, että ne ovat helposti saatavilla. Palvelut järjestetään lain edellyttämässä määräajassa.

Oppilaille ja heidän huoltajilleen annetaan tieto käytettävissä olevasta oppilashuollosta ja heitä ohjataan hakemaan tarvitsemiaan oppilashuollon palveluja. Oppilaan ja huoltajan osallisuus oppilashuollossa, suunnitelmallinen yhteistyö ja oppilashuollosta tiedottaminen lisää oppilashuollon tuntemusta ja edesauttaa palveluihin hakeutumista. Eri ammattiryhmiin kuuluvien työntekijöiden keskinäinen konsultaatio on tärkeä työmenetelmä oppilashuollossa.

Oppilashuollon tavoitteet, tehtävät ja toteuttamisen periaatteet muodostavat esiopetuksesta toisen asteen koulutukseen ulottuvan jatkumon. Eri koulutusasteiden vuorovaikutus on tärkeää pohdittaessa oppilashuollon toimintaa kokonaisuutena. Yhtenäiset käytännöt tukevat eri kehitysvaiheissa oppilaan terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Oppilashuollon monialaisen yhteistyön rakenteita, muotoja ja toimintatapoja kehitetään kouluyhteisössä ja eri yhteistyötahojen kanssa. Kehittämistyö edellyttää oppilashuollon suunnitelmallista arviointia.

Oppilashuoltoryhmät

Opetuksen järjestäjä asettaa oppilashuollon ohjausryhmän ja koulukohtaiset oppilashuoltoryhmät. Yksittäistä oppilasta koskevat asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa asiantuntijaryhmässä. Jokaisella kolmella ryhmällä on omat tehtävät ja niiden perusteella määräytyvä kokoonpano. Kaikki oppilashuoltoryhmät ovat monialaisia, mikä tarkoittaa että ryhmässä on opetushenkilöstön lisäksi kouluterveydenhuoltoa sekä psykologi- ja kuraattoripalveluja edustavia jäseniä sen mukaan kun käsiteltävä asia edellyttää.

Oppilashuollon ohjausryhmä vastaa opetuksen järjestäjäkohtaisen oppilashuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Sille asetetut tehtävät voi hoitaa myös muu tehtävään soveltuva ryhmä. Ohjausryhmä voi olla kahden tai useamman opetuksen järjestäjän yhteinen. Sama ryhmä voi olla myös useamman koulutusmuodon yhteinen, jolloin ryhmästä on perusteltua käyttää nimitystä opiskeluhuollon ohjausryhmä.

Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä vastaa koulun oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Sitä johtaa opetuksen järjestäjän nimeämä edustaja. Opetuksen järjestäjä ja oppilashuollon palveluja tuottavat tahot päättävät yhdessä ryhmän kokoonpanosta, tehtävistä ja toimintatavoista. Oppilashuoltoryhmä voi tarvittaessa kuulla asiantuntijoita. Ryhmän keskeinen tehtävä on yhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen sekä muun yhteisöllisen oppilashuollon toteuttaminen ja kehittäminen.

Asiantuntijaryhmä kootaan yksittäisen oppilaan tai oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämiseksi ja oppilashuollon palvelujen järjestämiseksi. Ryhmän kokoa se opetushenkilöstön tai oppilashuollon palveluiden edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Ryhmän monialainen kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan. Ryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Asiantuntijoiden nimeäminen ryhmän jäseniksi ja muiden yhteistyötahojen tai oppilaiden läheisten osallistuminen ryhmän työskentelyyn edellyttää oppilaan tai huoltajan suostumusta.

Yhteisöllinen oppilashuolto

Oppilashuolto on tärkeä osa perusopetuksen toimintakulttuuria. Yhteisöllisessä oppilashuoltotyössä seurataan, arvioidaan ja kehitetään kouluyhteisön ja oppilasryhmien hyvinvointia. Lisäksi huolehditaan kouluympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta ja esteettömyydestä. Yhteisöllisten toimintatapojen kehittämisessä tehdään yhteistyötä oppilaiden, huoltajien sekä muiden lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa.

Oppilaiden ja huoltajien osallisuus ja kuulluksi tuleminen on yhteisöllisessä oppilashuollossa tärkeää ja hyvinvointia vahvistavaa. Oppilaiden osallisuuden edistäminen on opetuksen järjestäjän tehtävä. Oppilashuolto luo kouluyhteisössä edellytyksiä yhteenkuuluvuudelle, huolenpidolle ja avoimelle vuorovaikutukselle. Osallisuutta lisäävät toimintatavat edesauttavat myös ongelmien ennalta ehkäisyä, niiden varhaista tunnistamista ja tarvittavan tuen järjestämistä.

Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Siihen kuuluu fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on oppilaiden ja henkilökunnan turvallisuuden varmistaminen kaikissa tilanteissa. Rauhallinen ilmapiiri edistää työrauhaa. Koulun järjestyssäännöt lisäävät kouluyhteisön turvallisuutta, viihtyisyyttä ja sisäistä järjestystä. Opetuksen järjestäjä laatii suunnitelman oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä osana koulukohtaista oppilashuoltosuunnitelmaa. Opettaja tai rehtori ilmoittaa koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta tilanteeseen osallistuneiden huoltajille.

Koulurakennuksesta sekä opetustiloista ja -välineistä huolehtiminen ylläpitää ympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta. Kouluyhteisöllä on yhtenäiset toimintatavat eri oppimisympäristöissä tapahtuvaa opetusta ja välitunteja varten. Eri oppiaineiden opetukseen laadittuja turvallisuusohjeita noudatetaan. Opetuksen järjestäjä varmistaa, että oppilaan oppimisympäristö työelämään tutustumisen aikana on turvallinen. Kouluympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta sekä kouluyhteisön hyvinvointia edistetään ja seurataan jatkuvasti. Niitä arvioidaan kolmen vuoden välein toteutettavissa tarkastuksissa. Turvallisuuden edistämiseen

kuuluvat myös koulukuljetuksia, tapaturmien ennaltaehkäisyä ja tietoturvallisuutta koskevat toimintatavat.

Yksilökohtainen oppilashuolto

Yksilökohtaisella oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaalle annettavia kouluterveydenhuollon palveluja, oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista oppilashuoltoa. Kouluterveydenhuollossa toteutettavat laajat terveystarkastukset sekä muut määräaikaistarkastukset ovat osa yksilökohtaista oppilashuoltoa ja niistä tehtävät yhteenvedot tuottavat tietoa myös yhteisöllisen oppilashuollon toteuttamiseen.

Yksilökohtaisen oppilashuollon tavoitteena on seurata ja edistää oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Tärkeätä on myös varhaisen tuen turvaaminen ja ongelmien ehkäisy. Oppilaiden yksilölliset edellytykset, voimavarat ja tarpeet otetaan huomioon sekä oppilashuollon tuen rakentamisessa että koulun arjessa.

Yksilökohtainen oppilashuolto perustuu aina oppilaan sekä tarpeen niin vaatiessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan osallisuus, omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Vuorovaikutus on avointa, kunnioittavaa ja luottamuksellista. Työ järjestetään niin, että oppilas voi kokea tilanteen kiireettömänä ja hän tulee kuulluksi. Oppilashuoltotyössä noudatetaan tietojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

Asian käsittely myös yksittäisen oppilaan tueksi koottavassa asiantuntijaryhmässä ja ryhmän kokoonpano perustuu oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan tai huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia oppilashuollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä. Ryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa oppilaan asiassa tarpeelliseksi katsomiltaan asiantuntijoilta.

Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan oppilashuoltokertomus. Ryhmän vastuuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot oppilashuoltokertomukseen. Kirjauksia voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet. Kertomus laaditaan jatkuvaan muotoon, joka etenee aikajärjestyksessä. Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki edellyttää, että kertomukseen kirjataan seuraavat asiat:

- yksittäisen oppilaan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen oppilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot
- kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa
- kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa
- asian aihe ja vireille panija
- oppilaan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset
- toteutetut toimenpiteet kuten yhteistyö eri tahojen kanssa sekä aiemmat ja nykyiset tukitoimet
- tiedot asian käsittelystä ryhmän kokouksessa, tehdyt päätökset ja niiden toteuttamissuunnitelma
- toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot.

Jos sivulliselle annetaan oppilashuoltokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

Oppilashuoltokertomukset sekä muut oppilashuollon tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat tallennetaan oppilashuoltorekisteriin. Opetuksen järjestäjä vastaa henkilötietojen käsittelystä ja ylläpitää edellä mainittua rekisteriä. Oppilashuoltorekisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä oppilasta taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä.

Kouluterveydenhuollon henkilöstö ja psykologit kirjaavat yksilökohtaisen oppilashuoltotyön säädetysti potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin. Vastaavasti oppilashuollon kuraattorit kirjaavat asiakastiedot kuraattorin asiakaskertomukseen.

Oppilaan yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä oppilashuollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Lisäksi heillä on oikeus saada ja luovuttaa toisilleen sekä oppilaan opettajalle, rehtorille ja opetuksen järjestäjälle oppilaan opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot. Tiedon luovuttaja joutuu harkitsemaan esimerkiksi sitä, onko kysymys sellaisesta tiedosta, joka on välttämätön oppilaan tai muiden oppilaiden turvallisuuden varmistamiseksi. Luovutettava tieto voi koskea muun muassa sellaista oppilaan sairautta, joka tulee ottaa opetustilanteissa huomioon. Vaikka tiedon luovuttamiselle olisikin edellä todettu lain tarkoittama peruste, yhteistyön ja luottamuksen turvaamiseksi pyritään aina ensisijaisesti hankkimaan oppilaan tai huoltajan suostumus salassa pidettävän tiedon luovuttamiseen.

Jos oppilas siirtyy toisen opetuksen tai koulutuksen järjestäjän opetukseen tai koulutukseen, aikaisemman opetuksen järjestäjän on pyydettävä oppilaan tai tarvittaessa hänen huoltajansa suostumus siihen, että uudelle opetuksen järjestäjälle voidaan siirtää oppilashuollon asiakasrekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat tarpeellisia oppilashuollon jatkuvuuden kannalta. Sen sijaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot toimitetaan salassapidon estämättä viipymättä toiselle opetuksen järjestäjälle tai lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjälle. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden opetuksen tai koulutuksen järjestäjän pyynnöstä.

Oppilashuoltosuunnitelmat

Opetussuunnitelma tulee oppilashuollon osalta laatia yhteistyössä kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä hoitavien viranomaisten kanssa. Oppilaille järjestetään mahdollisuus osallistua opetussuunnitelman ja siihen liittyvien suunnitelmien sekä koulun järjestysäännön valmisteluun. Koulun oppilaskuntaa kuullaan ennen näiden suunnitelmien ja määräysten vahvistamista. Valmistelutyössä tehdään yhteistyötä huoltajien ja tarvittaessa myös muiden viranomaisten ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Paikallisella tasolla oppilashuollon suunnitelmien kokonaisuus muodostuu kolmesta suunnitelmasta, jotka yhdessä ohjaavat oppilashuollon suunnittelua ja toteutusta. Suunnitelmat valmistellaan monialaisessa yhteistyössä. Suunnitelmat ovat:

- lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, johon kirjataan oppilashuoltoa koskeva osuus
- paikalliseen opetussuunnitelmaan sisältyvä kuvaus oppilashuollosta
- koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelma.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sekä muut kunnan lasten ja nuorten hyvinvointia ja turvallisuutta koskevat linjaukset otetaan huomioon valmisteltaessa paikallisen opetussuunnitelman oppilashuoltoa koskevaa osuutta sekä koulukohtaisia oppilashuoltosuunnitelmia.

Karkkilan kaupunki

Oppilashuolto koostuu opetussuunnitelman mukaisesta oppilashuollosta sekä kouluterveydenhuollosta että lastensuojelulaissa tarkoitetusta koulunkäynnin tukemisesta. Oppilashuoltoon kuuluvat sekä yhteisöllinen että yksilöllinen tuki. Myös koko kouluyhteisön hyvinvoinnin kehittäminen, seuranta ja arviointi ovat osa toimivaa koulun oppilashuoltotyötä. Erityistä huomiota oppilashuoltotyössä on kiinnitettävä oppilaan psyykkisen hyvinvoinnin edistämiseen varhaisen tuen keinoin yhteistyössä huoltajan kanssa.

Monialainen oppilashuollon yhteistyö

Oppilaan hyvinvointia ja turvallisuutta edistävää monialaista yhteistyötä tehdään Karkkilan kaupungin nuorisotoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen perusturvakuntayhtymä Karviaisen kanssa. Perusturvan kuntayhtymä Karviainen tuottaa kouluterveydenhuollon palveluita, psykologipalveluita, toiminta- ja puheterapiapalveluita, perheneuvolan, nuorisoaseman ja lastensuojelun palveluita. Erikoissairaanhoidon palvelut Karviainen hoitaa ostopalveluina.

Poliisi sekä pelastuslaitos ovat tärkeitä yhteistyökumppaneita hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä.

Oppilaan siirtyessä perusopetuksesta toiselle asteelle yhteistyötä tehdään lisäksi työ- ja elinkeinotoimiston sekä nuorisopalveluiden kanssa.

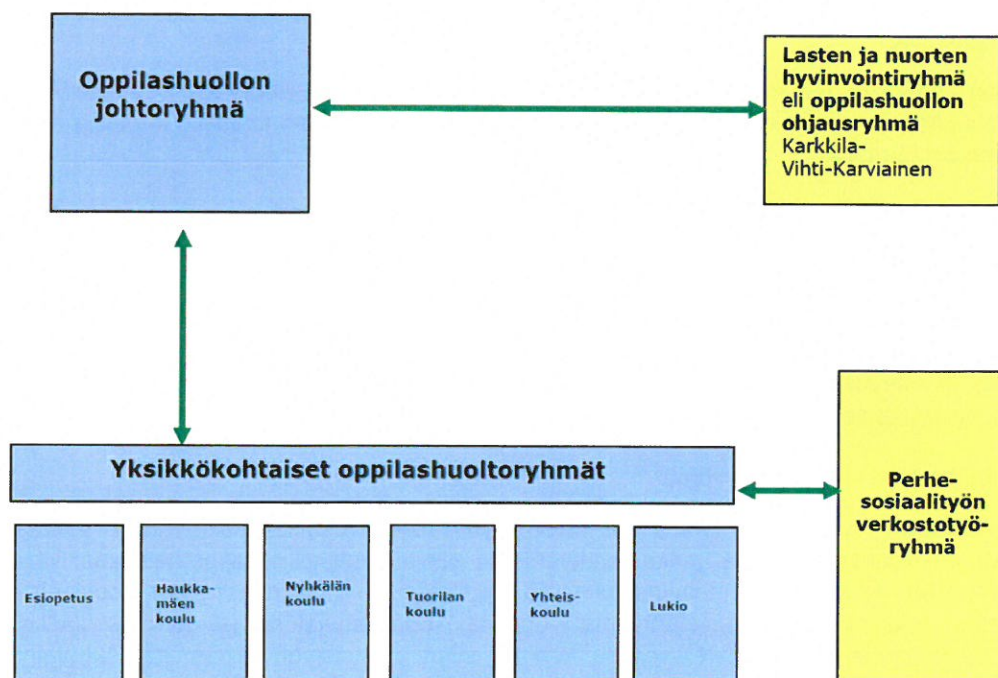
Yhteisöllinen oppilashuolto

Kouluissa toimii säännöllisesti kokoontuvia monialaisia yhteisöllisiä oppilashuoltoryhmiä. Oppilashuoltotyötä johtaa rehtori. Yhteisöllisellä oppilashuollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko yhteisössä edistetään oppilaiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä oppimisympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllistä oppilashuoltoa toteuttavat kaikki toimijat yhteistyössä oppilaiden ja näiden huoltajien ja muiden sidosryhmien kanssa.

Oppilashuoltoryhmä seuraa ja tukee sekä yhteisön että yksilön hyvinvointia. Oppilashuoltoryhmä koordinoi koulun ja opetusryhmien yhteisöllistä tuen tarvetta sekä oppilaiden fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista tukea. Lisäksi oppilashuoltotyössä edistetään kasvu- ja oppimisympäristön terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia, seurataan ja arvioidaan edellä mainittujen asioiden toteutumista edelleen kehittämistä varten. Oppilashuoltoryhmän tehtäviin kuuluvat ennaltaehkäisevä työ ja varhainen puuttuminen sekä koulun oppilashuollon käytäntöjen kehittäminen. Lisäksi oppilaan oppimisen ja kasvun yleisen, tehostetun ja erityisen tuen osalta liittyvä tuen tarpeen arviointi, suunnittelu ja seuranta ovat osa oppilashuoltotyötä. Kouluympäristön turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvät toimintamallit löytyvät koulukohtaisista oppilashuoltosuunnitelmista.

Kouluilla käytetään erilaisia emotionaalisen ja sosiaalisen kasvun ohjelmia.

Oppilashuollon organisaatio Karkkilassa

Esi- ja perusopetuksen sekä lukio-opetuksen oppilashuoltotyössä noudatetaan alueellista oppilashuoltorakennetta. Oppilashuoltotyön järjestämisessä painotetaan suunnitelmallisuutta, yhteisöllisyyttä sekä varhaista tukea ja puuttumista.

Lasten ja nuorten hyvinvointiryhmä

Oppilashuollon monialaisena ohjausryhmänä Karkkilassa toimii lasten ja nuorten hyvinvointiryhmä. Se on Karviaisen alueella toimivien kuntien sivistys- ja varhaiskasvatusjohtajista ja Karviaisen sosiaali- ja terveystalouden johtajista muodostunut kuntarajat ylittävä moniammatillista yhteistyötä johtava ryhmä. Hyvinvointiryhmä täydennettynä asiantuntijoilla muodostaa myös lakisääteisen lastensuojelun asiantuntijaryhmän sekä nuorisolain mukaisen nuorten palvelu- ja ohjausverkoston.

Lasten ja nuorten hyvinvointiryhmän tehtävät

- Toimiminen oppilashuollon monialaisena ohjausryhmänä: yleinen suunnittelu, kehittäminen, ohjaus, arviointi
- Lasten ja nuorten hyvinvointistrategian laatiminen Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan, johon kirjataan myös oppilashuoltoa koskeva osuus
- Huolehtiminen siitä, että hyvinvointisuunnitelmassa esitetyt linjaukset otetaan huomioon kunnan talousarviota laadittaessa
- Yhteisten rakenteiden ja toimintamallien luominen sekä toiminnan painopistealueiden valinta
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toimeenpano, päivittäminen ja seuranta
- Palveluiden ja rakenteiden yhteensovittaminen ja kehittäminen
- Kuntarajoja ylittävänä, monialaisena oppilashuollon johtoryhmänä toimiminen
- Kokoontuminen kerran kuukaudessa.

Oppilashuollon johtoryhmä

Kuntatasolla oppilashuoltotyön suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista huolehtii kuntakohtainen oppilashuollon johtoryhmä, joka on lain edellyttämä oppilashuollon monialainen työryhmä. Puheenjohtajana ja koollekutsujana toimii sivistysjohtaja. Muita johtoryhmän jäseniä ovat varhaiskasvatusyksikön johtaja, rehtorit, koulukuraattori, erityisopetuksen edustajat, kouluterveydenhoitaja, psykologi, lukion opinto-ohjaaja sekä edustaja nuorisotoimesta.

Karkkilan oppilashuollon johtoryhmän jäsenet osallistuvat lasten ja nuorten hyvinvointiryhmän (oppilashuollon ohjausryhmän) kokouksiin silloin, kun kunkin jäsenen tehtäviin kuuluvia asioita kokouksessa käsitellään.

Oppilashuollon johtoryhmän tehtävät ja tavoitteet

- Paikallisen monialaisen yhteistyön suunnitleminen ja toteuttaminen
- Oppilaan yhtenäisen koulupolun suunnitleminen
- Alueellisista ilmiöistä keskusteleminen ja niihin reagoiminen ennaltaehkäisevästi
- Ennaltaehkäisevän ja pedagogisen yhteistyön suunnittelu ja koordinointi
- Nivelvaiheyhteistyön suunnittelu ja kehittäminen sekä muiden oppilashuollollisten yhteisten toimintatapojen ja -mallien luominen

Perhesosiaalityön verkostotyöryhmä

Perhesosiaalityön verkostotyöryhmä on koulun yhteisöllistä oppilashuoltoryhmää vastaava monialainen asiantuntijaryhmä, jonka tehtävänä on kehittää paikallisesti perhesosiaalityön ja oppilashuollon yhteistyötä ja toimintakulttuuria oppilaiden hyvinvointia ja perhesosiaalityön tavoitteita tukevaksi. Verkostotyöryhmä edistää oppilashuollon ja perhesosiaalityön toimintakäytänteiden niveltämistä toisiinsa, kehittää sujuvia yhteistyön käytänteitä sekä vaihtaa ja jakaa tietoa oppilashuoltoa ja perhesosiaalityötä koskevista paikallisista ilmiöistä ja lasten ja nuorten tuen tarpeista. Verkostotyöryhmä ei käsittele yksittäisten oppilaiden tai perhesosiaalityön asiakkaiden asioita.

Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä

Rehtori vastaa koulun oppilashuoltotyöstä. Jokaisessa koulussa toimii monialainen oppilashuoltoryhmä, joka koordinoi oppilashuoltotyön toteuttamista koulussa. Alakouluissa koulukohtainen oppilashuoltoryhmä voi olla koulujen yhteinen monialainen oppilashuoltoryhmä. Oppilashuoltoryhmään kuuluu rehtorin lisäksi kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori, erityisopettaja sekä 7. - 9. luokilla ja lukiossa oppilaanohjaaja. Tarvittaessa paikalle voidaan kutsua muita asiantuntijoita, kuten psykologi, lastensuojeluviranomainen, koululääkäri tai koulupoliisi.

Oppilashuollon psykososiaalisista tukipalveluista vastaavat koulukuraattori ja psykologi. Terveystieteiden tukipalveluista vastaavat kouluterveydenhoitaja ja -lääkäri. Oppimisen ja ohjaamisen tukipalveluista vastaa opetushenkilöstö rehtorin johdolla.

Koulujen lukuvuosisuunnitelman oppilashuoltoa koskevassa osuudessa määritellään tarkemmin, keitä kyseisen koulun oppilashuoltoryhmään nimetään, miten toiminnot ajoitetaan lukuvuodelle ja mitkä ovat erityiset kehittämiskohteet. Oppilashuoltoryhmä arvioi toimintaansa lukuvuoden lopussa. Vuosisuunnitelmaa laadittaessa otetaan huomioon lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman oppilashuollon ohjausryhmän sekä johtoryhmän linjaukset.

Yksilökohtainen oppilashuolto

Yksittäisen oppilaan tai tietyn oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämiseen ja oppilashuollon palvelujen järjestämiseen liittyvät asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä.

Ryhmän kokoaminen

- Ryhmän monialainen kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan.
- Yksilökohtaisen asiantuntijaryhmän kokoa henkilö, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Kokoaja voi olla oppilaan luokanopettaja, luokanvalvoja, terveydenhoitaja, koulukuraattori tai rehtori. Jos oppilas on ollut asiakkuudessa ja tuen tarve ilmennyt sitä kautta, voi terveyskeskuspsykologi toimia koollekutsujana.
- Ryhmän kokoonpano perustuu oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumukseen (kirjallinen).
- Oppilaan tai huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia oppilashuollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä.
- Ryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Tarkoituksenmukaista on, että vastuuhenkilönä toimii pääsääntöisesti ryhmän kokoaja.

Asioiden kirjaaminen yksilökohtaisessa oppilashuollossa

- Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan oppilashuoltokertomus.
- Kokoukseen osallistuvat vain ne henkilöt, joiden läsnäolo on oppilaan ja huoltajan näkökulmasta tarpeellista ja joiden tehtäviin lapsen asioiden hoitaminen välittömästi kuuluu. Tällöin asian käsittely dokumentoidaan yksilöidyllä muistiolla oppilashuoltokertomukseen.
- Oppilashuoltokertomukset ovat salassa pidettäviä.

Oppilashuoltosuunnitelmat

Karkkilassa kouluilla on omat oppilashuoltosuunnitelmat, joista alakoulujen suunnitelma on koulujen yhteinen. Oppilashuoltosuunnitelma tarkistetaan vuoden kuluessa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tarkistamisesta.

Oppilashuoltokertomukset ja -rekisteri

Oppilashuoltokertomukset ja muut oppilashuollon tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat tallennetaan oppilashuoltorekisteriin, jonka ylläpidosta ja henkilötietojen käsittelystä vastaa opetuksen järjestäjä.

Opetuksen järjestämiseen liittyviltä osilta kootaan tarpeen mukaan yksilöllinen moniammatillinen asiantuntijaryhmä esimerkiksi pedagogisia asiakirjoja laadittaessa. Tällaisia kokoontumisia ei koske säädös oppilashuoltokertomuksen laatimisesta, vaan opetuksen järjestämistä koskevat seikat kirjataan kyseessä olevaan pedagogiseen asiakirjaan.

Koulun oppilashuollollisesta toiminnasta tiedotetaan huoltajille. Kaikki oppilashuollollinen toiminta tapahtuu yhteistyössä huoltajien ja oppilaiden kanssa.